

Prix de Paris – de laureaten

De onderstaande laureaten van de Prix de Paris hebben hun verblijf in Parijs gebruikt als belangrijke opstap naar hun verdere loopbaan. In hun werk behouden zij de band met Frankrijk, opgebouwd tijdens het jaar in Parijs. Dankzij de Prix de Paris worden talentvolle en zorgvuldig geselecteerde deskundigen op het gebied van de Franse cultuur opgeleid en gevormd. Zij vertegenwoordigen de Fondation met hun verworven titel van *laureaat van de Prix de Paris* en behoren hiermee tot een select gezelschap. Het is mooi om te zien dat oud-laureaten elkaar nog regelmatig opzoeken, vaak in Parijs. Ook in hun verdere carrière blijven ze elkaar tegenkomen. Zij kunnen terugvallen op een netwerk van gelijkgestemden met als gemene deler hun inzet en belangstelling voor de Frans-Nederlandse betrekkingen.

2014: John-Alexander Janssen – Huidige laureaat

Franse (Parijse) politieke cultuur

John-Alexander Janssen studeerde Rechten in Leiden en Geschiedenis aan de UvA. Eind december 2014 vertrok hij naar Parijs, met als doel enerzijds bronnenonderzoek te doen voor zijn buitenpromotie aan de Universiteit Leiden, anderzijds het werken aan literaire fictie. In Parijs onderzocht hij hoe het Panamaschandaal -het grootste politiek-financiële schandaal in de Franse Derde Republiek (Frankrijk tussen 1870 en 1939)- doorwerkte in het politieke debat in de Kamer van Afgevaardigden (Chambre des Députés). En ook: hoe het schandaal opvattingen over legitieme politieke machtsuitoefening beïnvloedde. Echter, tijdens zijn verblijf in Parijs stelde hij dit onderwerp bij. Een groot deel van zijn tijd besteedde hij aan het lezen van 'oude kranten'. Via deze berichtgeving kreeg hij een redelijk tastbaar tijdsbeeld van het eind negentiende-eeuwse Frankrijk en in het bijzonder van Parijs. Dit leidde tot een verandering in de opzet van zijn onderzoek. Je zou kunnen zeggen dat dat een concrete opbrengst is van zijn periode in Parijs: een verlegging van de onderzoeksfocus naar journalistiek, naar het politieke populisme. Terug in Nederland zet John-Alexander zijn promotieonderzoek voort en het manuscript van zijn eerste werk ligt inmiddels bij de uitgever.

2012: Koen Docter

De beeldvorming rondom de Islam in de Nederlandse en Franse pers

Koen Docter, cum laude afgestudeerd in het masterprogramma Interculturele communicatie bij Franse taal en cultuur en in de onderzoeksmaster Human Geography and Planning aan de Universiteit Utrecht, heeft de 16e Prix de Paris in de wacht gesleept. Ondanks de vele sterke kandidaten koos de jury unaniem voor Koen. Een wetenschappelijk sterk dossier, briljante student, en een uitzonderlijke motivatie: Koen wilde eens niet zo heel erg hard werken. Twee studies en full-time werken als docent aan de UU laten namelijk weinig tijd over voor leuke dingen. Koen is zich in Parijs verder gaan verdiepen in het onderwerp van zijn scriptie: de positie van moslims en de islam binnen het Franse en Nederlandse discours door middel van een inhoudsanalyse van kranten. Verder volgde hij onder andere college aan de EHESS (Ecole des hautes études en sciences sociales) en bereidde hij een promotievoorstel voor.

2010: Bart Verheijen

Historicide, Terreur en geschiedschrijving tijdens twee eeuwen Franse Revolutie (1789-1989)

Bart Verheijen heeft geschiedenis en filosofie gestudeerd aan de Radboud Universiteit Nijmegen en aan de Katholieke Universiteit Leuven. Voor zijn scriptie over *terreur en geschiedschrijving tijdens twee eeuwen Franse revolutie (1789-1989)* ontving hij in 2010 de Prix de Paris. In het collegejaar 2010/11 volgde hij een master 2 aan de Ecole des hautes études en sciences sociales te Parijs. Zijn onderzoeksinteresses zijn: politieke geschiedenis van vroegmoderne-moderne tijd, filosofie van de geschiedenis en politieke filosofie van de 20e eeuw, met name de fenomenologische traditie. Vanaf september 2011 werkt hij onder begeleiding van Lotte Jensen (Radboud Universiteit Nijmegen) aan een proefschrift over *Resistance Literature during the French regime 1806-1813*, waarin de vraag naar de vorming van een vroeg-Nederlandse identiteit tijdens de jaren van Franse overheersing centraal staat. Dit onderzoek maakt deel uit van het project *Proud to be Dutch. The role of war and propaganda literature in the shaping of an early modern Dutch*

identity, 1648-1815. In mei 2013 werd de scriptie van Bart in boekvorm uitgegeven bij Vantilt.

2008: Luuk Slooter

Opstanden van 2005 in de Franse banlieues

Luuk Slooter studeerde 'Interculturele sociale psychologie' (MSc, 2006) en 'Conflict Studies en rechten van de mens' (MA Cum Laude, 2007) aan de Universiteit Utrecht. Nu is hij docent en PhD bij het centrum voor Conflict Studies (CCS) dat tevens verbonden is aan de Universiteit Utrecht. Luuk is momenteel bezig met het voltooien van een *cotutelle de thèse*. Dat wil zeggen dat hij zowel aan het CCS en de Ecole des hautes études en sciences sociales in Parijs zal promoveren. Luuk Slooter benutte het prijzengeld van de Prix de Paris om aan dit prestigieuze instituut een master te volgen. Zijn PhD-onderzoek richt zich, net als de scriptie die hem de Prix de Paris opleverde, op *suburban* geweld in Frankrijk. Hij maakt een etnografie van een problematische wijk in het noorden van Parijs. In deze exploratieve en interpretatieve studie probeert hij de dynamische relatie tussen geweld, de opbouw van de openbare ruimte en processen van sociale identiteit te ontrafelen. Luuk Slooter momenteel tevens docent in de BA-cursussen 'Introduction to Conflict Analysis' en 'Conflictbeheersing en oplossing'.

2006: Frédérique Brinkerink

De 18e-eeuwse beeldhouwer Joseph Chinard

Frédérique Brinkerink studeerde kunstgeschiedenis aan de Universiteit Utrecht en aan de Université Lyon 2. Zij behaalde cum laude haar diploma aan beide instituten. In 2005 kreeg ze voor haar scriptie over Joseph Chinard de Vliegenthart Scriptieprijs en een jaar later mocht zij zich ook laureaat van de Prix de Paris noemen. Ze volgde een jaar een master aan de Université Paris 1 Panthéon Sorbonne. Zij bleef in Parijs en is daar momenteel wetenschappelijk onderzoeker voor het Rijksmuseum en voor de Galerie Linossier. Tevens werkt ze als assistent en consultante beeldhouwkunst bij de Galerie Perrin. Ze geeft daarnaast ook lessen Nederlands, Frans en Engels aan het Institut Néerlandais.

2004: Marijn Kruk

De 19e-eeuwse politicus/historicus Alexis de Tocqueville

Marijn Kruk studeerde geschiedenis aan de Universiteit Utrecht en politieke filosofie aan de Ecole des hautes études en sciences sociales in Parijs. Vanuit deze stad begon hij in 2004 te schrijven voor De Groene Amsterdammer. Vanaf 2005 werd hij Frankrijk correspondent voor Trouw. Sinds 2010 is hij Noord-Afrika correspondent voor Trouw en versloeg hij de opstand in Tunesië en de oorlog in Libië. In 2012 was hij enkele maanden interim-correspondent voor NRC Handelsblad in Parijs. Marijn Kruk is auteur van *Parijs denkt, een republiek tegen de wereld* (2009) en van *Onder mijn zolen! Verhalen van de Arabische opstand* (2011, met Stefan de Vries). In 2004 won hij de Prix de Paris voor *Le présent m'attriste, l'avenir m'inquiète*, een studie naar leven en werk van de Franse denker Alexis de Tocqueville (1805-1859).

2002: Chris Nierstrasz

De 17e-eeuwse Nederlands-Franse maritieme betrekkingen

De Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) ging niet, zoals vaak is beweerd, ten onder aan de corruptie van haar medewerkers. Hun jacht op persoonlijk fortuin hielp de Compagnie in haar nadagen juist het hoofd boven water houden. Deze verrassende visie op de ondergang van Neêrlands trots in vroegmoderne tijden wordt ontvouwd in het boek *In the Shadow of the Company*, waarop de historicus Chris Nierstrasz in 2008 promoveerde in Leiden. De dissertatie van Nierstrasz is de laatste in een rij van achttien proefschriften die tot stand kwamen in het kader van TANAP (Towards a new age of partnership), een door NWO gesubsidieerd programma van de Universiteit Leiden en landen waar de VOC kantoren had. Nierstrasz zal tot 2014 als Reseach Fellow verbonden zijn aan het Centre for Global History van het departement voor Geschiedenis van de Warwick University (Verenigd Koninkrijk).

1999: Luuk van Middelaar

Geschiedenis van de Franse politieke filosofie na 1945

Luuk van Middelaar is historicus en filosoof en kreeg de prijs in 1999. In dat jaar studeerde hij af aan de Rijksuniversiteit Groningen op de doctoraalscriptie *Politicide*. Deze scriptie werd als boek uitgegeven en betekende zijn doorbraak als publieksintellectueel. Het boek was aanleiding voor Bolkestein om Van Middelaar binnen te halen als adviseur en tekstschrijver. Hij was daarnaast in 2008 en 2009 columnist werkzaam voor NRC Handelsblad. Met ingang van december 2009 maakt hij deel uit van het kabinet van Herman van Rompuy. Hij is adviseur en tekstschrijver van Van Rompuy, voorzitter van de Europese Raad. Van Middelaar is gespecialiseerd in de ontwikkeling van de Europese Unie en de politieke verhoudingen tussen de lidstaten en de Europese instellingen. In 2002 ontving hij de Prijs voor de Vrijheid van Nova Civitas. In 2010 ontving hij de Socrates-wisselbeker, prijs voor het beste Nederlandstalige filosofieboek, voor *De passage naar Europa. Geschiedenis van een begin*.

1997: Niek Pas

De Franse protestbeweging van de jaren '60

Niek Pas was laureaat in 1997 en studeerde een jaar politieke wetenschappen aan het Institut d'études politiques. Momenteel is hij universitair docent in Nieuwste Geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam. Aandachtsgebieden, in onderzoek en onderwijs: Franse en Noord-Afrikaanse contemporaine geschiedenis, dekolonisatie, sport & identiteit, media & politiek. Medio 2013 verschijnt bij Editions Barzakh (een uitgeverij die in 2010 overigens te Algiers de Prins Claus Prijs kreeg) de monografie *Sauvez un enfant* over humanitaire hulpverlening ten tijde van de Algerijnse onafhankelijkheidsstrijd. *Cycling Identities* is een nieuw onderzoeksproject over de politiek-maatschappelijke betekenissen van wielrennen in koloniaal en postkoloniaal Algerije, waar Niek Pas zich momenteel mee bezighoudt. Tevens staat een handboek Frans-Nederlandse betrekkingen op stapel. Daarnaast is, in samenwerking met Franse collega's, een Van Gogh subsidieaanvraag in voorbereiding. Niek is vanwege zijn Franse en Algerijnse expertise een graag geziene gast tijdens media-optredens voor onder meer Nieuwsuur, Radio I, BNN, VPRO OVT, Andere Tijden.

1995: René Moerland

De Franse Revolutie volgens de filosofie van Romain Rolland

René Moerland, Prix de Paris 1995, hield zich bezig met Romain Rolland en de geschiedenis van het *théâtre populaire* eind negentiende eeuw. Hij studeerde aan de Ecole des hautes études en sciences sociales in Parijs en haalde daar een DEA *'avec mention très bien'*. Ging na zijn Parijse tijd aan de slag bij NRC Handelsblad, eerst bij de buitenlandredactie en daarna onder meer bij de parlementaire redactie, schreef over uiteenlopende onderwerpen als Afrika, landbouw en dierziektes en vervolgens als politiek redacteur over de kabinetten-Balkenende. René Moerland keerde in 2005 terug naar Parijs als correspondent Frankrijk voor NRC Handelsblad en NRC Next. Hij is nu sinds enkele jaren chef buitenland bij de krant, en zette daar onder meer de bijlage De Wereld op, een wekelijkse uitgave bij NRC Handelsblad over internationale politiek. René Moerland is sinds 2010 lid van de Frans-Nederlandse Samenwerkingsraad.

1993: Erik Jorink

Weergave en interpretatie van hemellichamen en kometen in de 16e en 17e eeuw

Eric Jorink studeerde Geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen en verbleef daarna een jaar aan de École des hautes études en sciences sociales in Parijs. In 2004 promoveerde hij cum laude aan de Rijksuniversiteit Groningen op het proefschrift *'Het Boeck der Natuere'*. Nederlandse geleerden en de wonderen van Gods Schepping, 1575-1715. Sinds 2001 werkt hij als onderzoeker bij het Huygens ING. Momenteel werkt hij aan de voltooiing van twee projecten: een biografie van de Amsterdamse natuuronderzoeker Johannes Swammerdam (1637-1680) en een studie over de beeldvorming van de Engelse natuurfilosoof Isaac Newton (1642-1727) in de Republiek. Het eerstgenoemde project zal resulteren in een monografie; het tweede in een aantal artikelen. Daarnaast is hij nauw betrokken bij het Digitaal Wetenschapshistorisch Centrum (DWC). Tevens is hij clusterleider van het door NWO gefinancierde project *'Circulation of knowledge and learned*

practices in the seventeenth-century Dutch Republic, dat wordt uitgevoerd door onder meer het Huygens ING, de Koninklijke Bibliotheek en het Descartes Centre van de Universiteit Utrecht.

1991: Hans Moors

Vrouwenemancipatie 1830-1870

Hans Moors ontving de Prix de Paris in 1991 en bracht net als het merendeel van de andere laureaten een jaar door in de banken en gangen van de École des hautes études en sciences sociales. Hans Moors is tegenwoordig partner in Lokaal Centraal – Expertgroep voor Maatschappelijke Vraagstukken. Tot 2013 was hij hoofd van de afdeling Veiligheid & Criminaliteit, Welzijn & Zorg bij IVA Beleidsonderzoek en Advies bij de Universiteit Tilburg. Daarnaast was lector integrale veiligheid aan Avans Hogeschool. Moors' aandacht gaat uit naar trust, fear & belief issues tussen overheden, frontlijnwerkers en burgers. Hij is gespecialiseerd in sociaalwetenschappelijke onderzoeksmethoden, in het bijzonder research synthesis, discourse analysis, participerende observatie en diverse (locatie- en contextspecifieke) interviewtechnieken. Op het gebied van criminaliteit en veiligheid onderscheidt zijn onderzoek zich door het bijeenbrengen van theorie en empirie uit (etnografisch) veldwerk onder moeilijk toegankelijke groepen. Moors was bijvoorbeeld nauw betrokken bij de stadscriminografie van Almere, een groots opgezette analyse van sociale spanningen in de gemeente Ede, diverse spraakmakende studies naar polarisatie en radicalisering op lokaal en nationaal niveau, alsook grondleggende studies naar veiligheidsperceptie en vertrouwen in de overheid. Belangrijk kenmerk van het werk van Moors is dat het in de kern beoogt om empirisch degelijk verworven bevindingen helder te presenteren en tot beleidsaanbevelingen te concretiseren.

1988: Joost Rosendaal

Politieke geschiedenis van de Bataafse en Franse Revolutie

Joost Rosendaal (1963) studeerde geschiedenis aan de Katholieke Universiteit Nijmegen. Zijn scriptie ging over de patriottenbeweging in Nederland op het eind van de achttiende eeuw. Dankzij de Prix de Paris kon hij in Parijs studeren in het jaar van de Bicentenaire van de Franse Revolutie (1988/9). Bij terugkeer werd hij aio in Nijmegen. Hij werkte vervolgens als zelfstandig onderzoeker en vanaf 2001 als docent politieke cultuurgeschiedenis aan de Radboud Universiteit. In 2003 promoveerde hij op *Bataven! Nederlandse vluchtelingen in Frankrijk*. Er volgden meer boeken over de periode van de Franse Revolutie: *De Nederlandse Revolutie. Volk, vaderland en vrijheid* (2005), *De Staatsregeling van 1798* (2005), *Hollandia Regenerata* (2007) en *Tot Nut van Nederland. Polariseren en revolutie in een grensgebied* (2012). Zijn meest recente publicatie is *Uit de plooi. De achttiende eeuw in beweging* (2013). Naast de achttiende eeuw houdt hij zich ook bezig met de Tweede Wereldoorlog. Hiervan is onder meer *Nijmegen '44. Verwoesting, verdriet, verwerking* (2009) het resultaat.

1986: Mirjam Kemp

De 17e-eeuwse wetenschapper Pierre Bayle

Mirjam Kemp (1958) studeerde Geschiedenis en Filosofie aan de Universiteit Utrecht en schreef een scriptie over de ideeën van de theoloog, vrijdenker en wijsgeer Pierre Bayle. Ze volgde tijdens haar verblijf vakken aan de Ecole des hautes études en sciences sociales. Na haar verblijf keerde ze terug naar Nederland. Ze is momenteel bekend als Kemp van het schrijversduo Huppes Kemp, dat zij samen met haar man Wim Huppes, vormt.

1984: Maurits Alexander Ebben

Geschiedenis van de antropologie

Maurits Ebben (1955) studeerde geschiedenis in Leiden en aan de Ecole des hautes études en sciences sociales in Parijs. Na onderzoek en docentschap in Colombia en Mexico trad hij in 1992 in dienst als universitair docent van het Instituut voor Geschiedenis van de Leidse universiteit. Hij promoveerde in 1996 in Leiden op het proefschrift *Zilver, brood en kogels voor de koning. Kredietverlening door Portugese bankiers aan de Spaanse kroon, 1621-1665* (Leiden 1996). Maurits Ebben is universitair docent vaderlandse geschiedenis voor de vroegmoderne tijd. Zijn belangstelling gaat uit naar de buitenlandse betrekkingen van de Republiek der Verenigde Nederlanden, in het bijzonder naar die met de Iberische wereld

1983: Lex Heerma van Voss

Geschiedenis van de arbeidersbeweging tijdens het Interbellum

Lex Heerma van Voss gebruikte de resultaten van zijn onderzoek in Parijs in zijn proefschrift over de invoering van de achturige werkdag, waarop hij in 1991 cum laude promoveerde. Hij werd daarop universitair docent aan de Universiteit Utrecht. Vanaf 1994 was hij als senior onderzoeker verbonden aan het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis. In 2011 maakte hij de overstap naar een ander onderzoeksinstituut van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen, het Huygens Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, waarvan hij nu directeur is. Sinds 2000 is hij bovendien als bijzonder hoogleraar verbonden aan de Universiteit Utrecht.

1982: Jan-Hendrik Bootsma

Cisterciënzerbroedersschappen in de Champagne

Jan-Hendrik Bootsma werd de allereerste laureaat van de Prix de Paris bij zijn toekenning in 1982. Jan-Hendrik Bootsma studeerde een jaar aan de Ecole des hautes études en sciences sociales en verbleef in het Institut Néerlandais dat in de begin jaren van de prijs onderdak verleende aan de laureaten. Later werden zij gehuisvest op de Cité Internationale Universitaire de Paris (CIUP). Jan-Hendrik Bootsma werkte lange tijd voor het van origine Franse bedrijf Capgemini.